

DLE
eli
diskoidi lupus
erythematosus

Lupus
SUOMI

The logo for Lupus Suomi features the word "Lupus" in a large, dark blue, sans-serif font. Below it, the word "SUOMI" is written in a smaller, all-caps, dark blue, sans-serif font. To the right of the word "Lupus", there is a stylized butterfly icon in a dark blue color, with its wings spread.

Mikä on diskoidi lupus erythematosus?

DLE on harvinaista ihottumaa, jota yleensä pahentaa auringon valolle altistuminen.

Termi "lupus erythematosus" pitää sisällään erilaisia häiriöitä.

Diskoidi lupus rajoittuu ihoon, eikä siihen liity oireita muissa elimissä.

Vakavampi muoto on nimeltään "systeminen" lupus erythematosus, joka voi vaikuttaa sisäelimiin.

Mikä aiheuttaa DLE:n?

DLE:n syytä ei ole täysin ymmärretty, mutta sen uskotaan olevan autoimmuunisairaus.

Meillä kaikilla on immuunijärjestelmä, joka tuottaa vasta-aineita, joiden avulla taistelemme infektioita vastaan. Normaalisti nämä vasta-aineet eivät vahingoita omia kudoksiamme.

Autoimmuunisairaudessa immuunijärjestelmä toimii virheellisesti ja käsittää oman kehomme vieraaksi.

**DLE:n tapauksessa
immuunijärjestelmä alkaa tuottaa
vasta-aineita vahingoittaakseen
ihosoluja, jotka se luulee vieraisiksi.**

**Tekijöitä, jotka voivat lisätä tai
pahentaa riskiä sairastua DLE:hen,
ovat stressi, infektio ja vamma.**

**Joidenkin lääkkeiden myös uskotaan
toimivan laukaisijana.**

**DLE ei ole tarttuva, eikä se johdu
ruoka-allergiasta.**

DLE harvoin vaikuttaa lapsiin.

Vaikka se voi vaikuttaa miehiin ja naisiin yhtä lailla, on näyttöä siitä, että 20 – 40 -vuotiaat naiset ovat alttiimpia sairastumaan siihen.

Diskoidin lupus erythematosuksen perinnöllisyys

Jotkut perheet voivat kantaa geenejä, jotka lisäävät DLE:n kehittymisen riskiä.

Ei kuitenkaan ole täysin selvää, miten kyseiset geenit tekevät tämän tai missä määrin ne vaikuttavat tautiin.

Uskotaan, että ympäristötekijöiden ja geenien yhdistelmä todennäköisesti edistää DLE:n kehittymistä.

DLE:n oireet

Oireina ovat iholle muodostuvat läiskät, jotka voivat kutista tai tuntua epämukavilta.

Kun läiskät parantuvat, ne saattavat arpeutua tai jäädä poikkeavan värisiksi.

Yleiseen terveydentilaan ihottuma ei vaikuta.

Miltä DLE näyttää?

DLE esiintyy yleensä hiuspohjassa ja kasvojen alueella, mutta joskus se voi levitä muihin kehon osiin, kuten käsiin, jalkoihin ja vartalolle.

Ihottuma sisältää punaisia hilseileviä läikkiä, jotka yleensä parantuvat, mikä saattaa johtaa ihon ohentumiseen, arpeutumiseen tai värin muutokseen.

Läiskä voi joskus olla melko paksu ja muistuttaa syylää.

Päänahassa ihottuma-alue saattaa jäädä hiuksettomaksi.

DLE:n diagnosointi

Pyydä yleislääkärää kirjoittamaan lähete ihotautien erikoislääkärille, jos sinulla on iho-oireita ja epäilet niiden syyksi DLE:tä.

Diagnoosin varmistamiseksi ihotautilääkärisi määrää veri- ja virtsakokeita, sekä ihon koepalan oton (pieni koepala mikroskoopin alla analysointia varten).

Paraneeko diskoidi lupus erythematosus?

Kuten monet autoimmuunisairaudet, DLE on elinikäinen sairaus, joka ei parane.

On kuitenkin olemassa hoitoja, jotka ovat yleensä tehokkaita ja auttavat pitämään oireet hallinnassa.

Itsehoito:

- 1) Jos tupakoit, suosittelemme, että lopetat. Tupakointi voi aiheuttaa tilan pahenemista, mikä voi myös johtaa huonoon hoitovasteeseen.**

- 2) Auringolta suojautuminen on tärkeää, joten sen pitää olla osa päivittäistä rutiinia:**
  - Suojaa ihoa vaatteilla, äläkä unohda hattua, joka suojaa kasvojasi, kaulaa ja korvia. Käytä UV-aurinkolaseja.**

Päivittäistä aurinkovoiteen käyttöä suositellaan:

Kun valitset aurinkovoidetta, valitse korkea SPF (SPF 50 tai enemmän) joka suojaa UVB- ja UVA-säteiltä. Levitä runsaasti aurinkovoidetta 15-30 minuuttia ennen kuin lähdet aurinkoon ja levitä uudelleen kahden tunnin välein ja suoraan uinnin tai pyyhkeellä kuivauksen jälkeen.

- **Vaatetus on erittäin tehokas aurinkosuojaus. Kuitenkin, jos vaate on läpikuultava, auringon valo voi päästä iholle. Valkoinen tiivis, mutta väljä vaatetus on paras. On olemassa myös UV-suojavaatteita, varmista suojauksen tehokkuus.**
- **Tiukka auringon valon välttäminen vähentää D-vitamiinitasoa. Siksi on syytä käyttää D-vitamiinilisä, joita on saatavilla apteekeista ja supermarketeista.**

DLE:n hoito

On olemassa kaksi hoidon päätyyppiä:

1) Paikallishoidot:

- **Vahvat steroidivoiteet tai steroidi injektiot. Injektion antaa koulutettu lääkäri. Nämä voivat auttaa vähentämään tulehdusta, mutta niitä on käytettävä valvonnassa, sillä ne voivat ohentaa ihoa.**
- **Voiteet ja rasvat, jotka eivät sisällä steroideja esim. kalsineuriinin estäjät ja takrolimuusi-voide. Nämä auttavat immuunijärjestelmää vähentämään tulehdusta.**
- **Peiteväriä voidaan käyttää ihottumaläikissä ja arpikohdissa.**

2) hoidot, jotka toimivat koko kehossa (tabletit ja injektiot):

- **Malarialääkkeet, kuten hydroksiklorokiini ja mepakriini. Nämä lääkkeet otettiin alun perin käyttöön malarian hoitoon, mutta niillä on myös voimakas vaikutus tulehdukseen ja siten ne auttavat DLE:n kontrolloinnissa. Ne ovat yleensä turvallisia vakioannoksina. Sinun tulee tarkastuttaa silmät ennen hoidon aloittamista ja 5 vuoden kuluttua, mikäli hoito jatkuu. Kerro lääkärille, jos huomaat näön ongelmia lääkityksen aikana.**

- **Steroidit tabletteina. Tableti voivat hyödyttää potilaita, joilla on vaikea, laaja tai arpeuttava ihottuma.**
- **Lääkkeet, jotka vaikuttavat immuunijärjestelmään.**

Jos tavalliset hoidot eivät riitä, voidaan käyttää muita lääkkeitä, esimerkiksi metotreksaattia tai mykofenolaattimofetiilia. Näissä hoidoissa on olemassa riskejä, joten ne on varattu vakaviin tai ei-reagoiviin tapauksiin. Ne edellyttävät myös lisäseurantaa.

D-vitamiinista

Seerumin D-vitamiinitasojen, auringonvaloaltistuksen ja D-vitamiinin saannin osuudesta sairauteen tai oireisiin ei ole vielä tarkempaa tietoa.

Henkilöiden, jotka välttävät kaikkea altistumista auringolle, tulisi harkita seerumin D-vitamiinitasojen mittausta.

Jos tasot ovat pienentyneet tai puutteelliset, on harkittava täydentävää D3- vitamiinia, 10-25 mikrogrammaa päivässä, jotta D-vitamiinitasot pysyisivät hyvinä.

Tämä onnistuu mm. käyttämällä D-vitamiinia sisältäviä elintarvikkeita, kuten rasvaisia kaloja, munia, lihaa, d-vitaminoituja margariineja ja viljatuotteita.

D3-lisäravinteita on myös hyvin saatavilla.

Mistä saan lisätietoa DLE:stä?

**Lupus Suomi ry:
<https://lupussuomi.fi>**

**Terveyskylä:
<https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00647>**

**Lähde:
BRITISH ASSOCIATION OF DERMATOLOGISTS
PATIENT INFORMATION LEAFLET
PRODUCED FEBRUARY 2008
UPDATED JANUARY 2011, FEBRUARY 2014, JULY 2017
REVIEW DATE JULY 2020**

Lupus Suomi ry:
<https://lupussuomi.fi>

yhteys@lupussuomi.fi

**Lupus Suomi ry:n vertaistukipuhelin,
maanantaisin ja tiistaisin
kello 11 - 17 välillä.**

Puhelinnumero: 045 108 8588

Lupus
SUOMI

